

ČIJI JE TO DAN?

Budi jako oprezan da ne rasplačeš ženu jer Bog broji njezine suze. Žena je nastala od muškarčevog rebra. Ne od njegovih stopala da se po njoj gazi. Ne od njegove glave da se njome vlada, nego od boka da mu bude jednaka. Ispod ruke da bude zaštićena i pokraj srca da bude voljena.

Talmud

Mnogi od nas se još sjećaju godina kada se proslavljao Osmi mart - dan žena. Tada smo svojim majkama i bakama pjevali uvježbane pjesme na posebnim priredbama u vrtićima i poklanjali darove koje smo izradili na satovima likovnog u osnovnim školama. Kasnije, kada smo se zaposlili, sindikati bi kupovali darove i cvijeće te organizirali posebne ručkove ili večere. Većina kolega sakupljala bi novac za neke dodatne darove.

Za jedan takav Osmi mart, kada sam imao osam godina, mati me je povela u kazalište, na besplatnu predstavu (i besplatne kokice). Prvi put sam vidio neku kazališnu predstavu, zvala se "Nikoletina Bursać". Sjećam se da je tijekom predstave nestalo struje, a glumci su se na pozornici dogovarali hoće li nastaviti predstavu ili ne. Nastavili su je. Struja je kasnije "došla".

Danas se više ne obilježava taj dan, jer je navodno komunistički i jer vrijeđa žene. Ne vole ga ni radikalne feministice, niti prekomjerno pobožni katolici. Ali žene s kojima sam ja okružen vole kada im ga čestitam - i moja mati, i moja kćer i moja supruga. Zato mislim da dobre običaje treba njegovati.

Imaju li Osmi mart i Uskrs nešto zajedničko? Ono što su politički aktivisti željeli ostvariti obilježavanjem ovog dana, započelo je u davno Uskrsno praskozorje kada su tri žene pohitale prema grobu gdje je bio pokopan tri dana ranije Onaj kojega su sve tri voljele, tri žene – međusobno toliko različite i prema životnom iskustvu i prema svojim osobinama.

I u konačnici, jedna žena, koja je k tome nekada bila i javna, prva je ugledala uskrslog Gospodina i s njime razgovarala. Mnogi tradicionalni teolog će ustvrditi da je žena prva počinila "istočni grijeh," i otuda izvire njen položaj u društvu. Međutim, evanđelisti svojim izvještajem o uskrsnjem događaju, vraćaju dostojanstvo ženama, opisujući ih kao odvažne i hrabre, i dostojne da prve objave svijetu dobru vijest i početak nove civilizacije.

A kršćanska civilizacija je, uz sve povijesne stranputice, ipak polako i postupno, vratila ženama dostojanstvo. Još uvijek ne potpuno i ne u svim područjima, ali mnogo više nego što je to slučaj u drugim velikim svjetskim religijama. Nekada je potrebno biti strpljiv i uporan.

I na kraju, treba li obilježavati Osmi mart ili ne? Ja mislim da svakako treba. Provjerite to tako što ćete ga nekoj vama dragoj osobi, ili trgovkinji u šoping centru ili svojoj kolegici na poslu ili susjedi ili nekome drugome - čestiti. Sigurno će vam ta osoba odgovoriti osmjehom i zahvalom. I spomenite im da je uskrslog Krista prva vidjela i to drugima objavila upravo jedna žena. Da, takva je bila volja našega Nebeskog Oca.

PJESMA O VRSNOJ ŽENI

Tko će naći ženu vrsnu?

Više vrijedi ona nego biserje.

Muževljevo se srce uzda u nju i blagom neće oskudijevati.

Ona mu čini dobro, a ne zlo, u sve dane vijeka svojeg.

Pribavlja vunu i lan i vješto radi rukama marnim.

Ona je kao lađa trgovačka: izdaleka donosi kruh svoj.

Još za noći ona ustaje, hrani svoje ukućane i određuje posao sluškinjama svojim.

Opazi li polje, kupi ga; plodom svojih ruku sadi vinograd.

Opasuje snagom bedra svoja i živo miče rukama.

Vidi kako joj posao napreduje: noću joj se ne gasi svjetiljka

Rukama se maša preslice i prstima drži vreteno.

Siromahu dlan svoj otvara, ruke pruža nevoljnicima.

Ne boji se snijega za svoje ukućane, jer sva čeljad ima po dvoje haljine.

Sama sebi šije pokrivače, odijeva se lanom i purpurom.

Muž joj je slavan na Vratima, gdje sjedi sa starješinama zemaljskim.

Platno tka i prodaje ga i pojase daje trgovcu.

Odjevena je snagom i dostojanstvom, pa se smije danu budućem.

Svoja usta mudro otvara i pobožan joj je nauk na jeziku.

Na vladanje pazi ukućana i ne jede kruha besposlice.

Sinovi njezini podižu se i sretnom je nazivaju, i muž njezin hvali je:

"Mnoge su žene bile vrsne, ali ti ih sve nadmašuješ."

Lažna je ljupkost, tašta je ljepota: žena sa strahom Gospodnjim zaslužuje hvalu.

Antal Balog,

Osijek

8. ožujka 2008.